

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov angaaende Opførelse af en Strafanstalt for kvindelige Forbrydere ved Valby og om Nedlæggelse af Strafanstalten paa Kristianshavn.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2347 fg.)

Sagen sættes under Forhandling.

Enevold Sørensen: Jeg skal ikke komme nærmere ind paa selve Realiteten af dette Lovforslag. Det vil naturligt blive et kommende Udvalgs Sag at undersøge, om Forholdene ved Straffeanstalten paa Kristianshavn ere af den Beskaffenhed, at det vil være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at flytte den. Ganske subjektivt set forekommer det mig meget rimeligt, at det er paa Tide at flytte bort fra denne gamle Anstalt, og ere Forholdene saadanne, at de baade ere hygieinisk slette og farlige i Ildebrandstilfælde, foruden at der er flere andre Ulemper, saa er det selvfølgelig ogsaa Samfundets Pligt at skaffe bedre Betingelser til Veje og at opføre en ny Straffeanstalt. Som sagt, det vil jo være et kommende Udvalgs Sag nøjere at undersøge dette; vi kunne i al Almindelighed ikke have nogen Mening derom. Jeg kan derfor indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger og henholde mig til Lovforslagets Titel.

I den Retning har jeg først en enkelt formel Bemærkning at gøre. Naar man læser Titelen, stødes man ved at læse, at der er Tale om Opførelse af en *Straffeanstalt*. Det forekommer en, at det er et ret nyt Ord, man her faar. Det har jo flere Gange været paa Tale, at Sproget i Lovforslagene fra de forskellige Ministerier ikke altid er saa nøje gennemgaaet, som det burde være. Her er det ogsaa et ret uheldigt Tilfælde, synes jeg, at Justitsministeriet siger, at det hedder en *Straffeanstalt*, medens man i Finansloven ser, at Finansministeriet kalder det en *Straffeanstalt*. Der er noget urimeligt i, at de forskellige Ministerier ikke selv ere enige i et Retskrivningsspørgsmaal. Kommer man lidt længere hen i Titelen, studser man ogsaa lidt ved: „Forbrydere ved Valby“, idet man faar en Følelse af, at Straffeanstalten skal indrettes for en meget speciel Art af Forbrydere, nemlig dem, der findes ved Valby. Men i øvrigt vil jeg saa blive

ved det reelle, at denne Straffeanstalt skal lægges ved Valby.

I de Ord, hvormed den højtærede Justitsminister indbragte Lovforslaget, udtalte han, at det „først og fremmest kommer an paa, at den ligger i Nærheden af Kjøbenhavn“. Naa, vi maa jo ellers mene, at det først og fremmest kommer an paa, at Straffeanstalten er god og hensigtsmæssig i enhver Henseende, og ikke først og fremmest paa, at den kommer til at ligge i Nærheden af Kjøbenhavn. Disse Ord af Justitsministeren, at den skal og bør ligge ved Kjøbenhavn, ere jo meget kategoriske, men med Hensyn til Argumentet henviser han til de Lovforslagets ledsagende Motiver og en Skrivelse deri, hvori der ogsaa opføres en hel Række Motiver for, at Anstalten bør ligge ved Kjøbenhavn. Det første af disse Motiver er det, at Kjøbenhavn leverer Flertallet af de kvindelige Straffefanger. I de sidste fem Aar ere efter statistiske Undersøgelser 58 pCt. af Fangerne fra Kjøbenhavn og Jurisdiktionerne i Kjøbenhavns Omegn. Dette Regnestykke er stillet lidt ejendommeligt op, idet man over for disse 58 pCt. faar at vide, at fra Landets øvrige Jurisdiktioner kommer der kun „af og til“ „i Løbet af et Aar“ „en enkelt“ Straffefange. Men naar man lægger disse „en Gang imellem“ og „en enkelt“ sammen, faar man dog 42 pCt. Altsaa er omtrent Halvdelen her inde fra og den øvrige Halvdelen fra det øvrige Land. Nu ser jeg ikke, hvorfor dette, at Halvdelen og de overskydende 8 pCt. ere her inde fra, skulde gøre det naturligt, at Anstalten forbliver i den Del af Landet, hvorfra den væsentlig rekruteres. Jeg ser ikke, hvori dette naturlige skulde ligge. Naar først Fangerne ere anbragte i Anstalten, er der jo ikke Tale om, at de skulle til Forhør ved Kamrene og derfor bør være i Nærheden. Endmindre er der Tale om, at de faa Udgangslov om Søndagen og derfor helst skulde være i Nærheden af deres Hjem. Tværtimod kan det siges, at for den Halvdelen, der er fra det øvrige Land, kan det have en uheldig Betydning, at de komme ind i en Straffeanstalt, der ligger ved Kjøbenhavn. Naar de nu have været i Cellefængsel, have de jo gerne stiftet Bekendtskab med andre kvindelige Straffefanger, og nogle af dem have da forklaret dem Hovedstadslivets Tiltrækningskraft. Ved deres Løsladelse ere de i Hovedstaden, og Fristelsen er da nær til at blive der. Men i hvert Tilfælde ser jeg slet ikke noget Argument deri, at fordi Kjøbenhavn og omliggende Jurisdiktioner levere godt Halvdelen af kvindelige